

Poradní sbor revitalizace Klementina

- zpráva za rok 2011 -

V lednu 2011, po nástupu do funkce generálního ředitele Národní knihovny ČR, Ing. Tomáš Böhm přislíbil, že obnoví činnost poradního orgánu pro revitalizace Klementina. Poradní sbor revitalizace Klementina byl ustaven v březnu 2011 z oslovených odborníků na architekturu, památkovou péči a knihovnictví. Cílem práce „sboru“ je „pomoci zabezpečit, aby probíhající revitalizace byla zbavena nálepky neprůhledné a necitlivé rekonstrukce unikátního barokního areálu Klementina a rovněž zabezpečit, aby celá akce budování moderní knihovny 21. století splňovala jak požadavky na ni kladené z odborných knihovnických kruhů, tak i z pohledu architektonického a ochrany památek“.

Členové sboru v roce 2011:

- 1) Nezávislí odborníci:
 - a. PhDr. Josef Holeček
 - b. Ing. arch. Martin Kotík
 - c. PhDr. Jan Vojta
- 2) Zástupci projektanta – METROPROJEKT Praha, a.s.:
 - a. Ing. David Krása, generální ředitel
 - b. Ing. Jiří Pokorný, předseda představenstva
 - c. Ing. arch. Hana Vermachová
 - d. Ing. arch. Miroslav Rous
- 3) Zástupci Národní knihovny ČR:
 - a. Ing. Tomáš Böhm, generální ředitel
 - b. Ing. Zdeněk Macoszek, ekonomicko-provozní náměstek
 - c. PhDr. Bohdana Stoklasová, ředitelka Novodobých fondů a služeb
 - d. PhDr. Hanuš Hemola, hlavní koordinátor

Poradní sbor se sešel poprvé 16. března 2011 na ustavujícím jednání a dále se scházel pravidelně, zpravidla ve čtrnáctidenních intervalech v kompletní sestavě. Řádných jednání proběhlo v roce 14. Podle potřeby se uskutečňovala další speciální jednání a konzultace k dílčím problémům (problematika oken, fasád, příprava restaurátorských prací a další), ke kterým byli přizváni konzultanti zejména z oblasti památkové péče a architektury. Na přípravě

stanovisek a podkladů k řádným jednáním (např. změna koncepce přístupnosti knihovny, tzv. semafor služeb, koncepce veřejných prostor knihovny) se podíleli i další pracovníci knihovny (zejména Mgr. Pospíšilová, dr. Matušík, Ing. Jankovcová) i projektanta.

Hlavní projednávané okruhy:

- 1) **Aktualizace základních koncepčních rámců revitalizace Klementina**, v této oblasti byly aktualizovány, případně nově zpracovány např.:
 - a. Rozložení útvarů knihovny – aktualizovaná dislokace pracovišť, která budou po revitalizaci umístěna v Klementinu,
 - b. Semafor služeb – aktualizace parametrů přístupnosti veřejných prostor v Klementinu vč. nádvoří a na to navazující bezpečnostní studie objektu, charakteristiky vstupů do objektu z vnějšku a z jednotlivých nádvoří, vnitřní zónování objektu (příčky v chodbách) respektující aktualizovaný „semafor“ a požárně bezpečnostní předpisy,
 - c. Revitalizace Klementinum – priorita 1 (Hala služeb, studovny a zóny s volným výběrem, specializované studovny, chodby, Révové nádvoří) – aktualizace a dopracování požadavků na prostorové a funkční uspořádání veřejných prostor pro poskytování knihovnických a informačních služeb.

- 2) **Architektonické řešení hlavního vstupu a zásobování Klementina**, vedle variantních návrhů nového vjezdu do Klementina zpracovaných projektantem a průběžně konzultovaných s relevantními orgány státní správy a památkové péče, byly zejména řešeny následující problémy:
 - a. Dopravní obslužnost areálu se sledováním priority „oddělit pěší od kolové dopravy“, dostat zásobování pod zem (podzemní zásobovací dvůr), nezatěžovat běžnou dopravou stávající vstupy do areálu – razantní řešení (vjezd do podzemního zásobovacího dvora z Platněřské ulice) se ukázalo finančně i z hlediska dalších možných zásahů do veřejného prostoru mimo Klementinum jako nerealizovatelné, toto řešení bylo opuštěno,
 - b. Architektonické řešení hlavního vstupu do knihovny a Haly služeb jako nástupního prostoru do knihovny – zpracováno bylo projektantem několik studií na základě funkčních požadavků knihovny, na doporučení sboru bylo přijato základní řešení (vytvoření nového veřejně přístupného podzemního podlaží pod Halou služeb, které bude dále navazovat na stávající suterénní historické prostory pod současnou Všeobecnou studovnou se spojením na zásobování přes současné Divadelní nádvoří), které bude dále rozpracováno v projektové dokumentaci – realizace je podmíněna mj. archeologickými průzkumy dotčeného prostoru.

3) **Varia** – široká skupina řešených problémů, kam zejména patří otázky koncepce restaurátorských průzkumů a navazujících restaurátorských prací, průzkum barevnosti fasád a jejich konečná podoba po revitalizaci, koncepce řešení oken v jednotlivých traktech Klementina, příprava podkladů pro řešení interiérů (pasport historického a využitelného mobiliáře) a další.

Poradní sbor při svých jednáních projednal více jak stovku dokumentů (konceptů, plánů, studií) v jednotlivých variantních řešeních i v konečných podobách. Další desítky podkladových materiálů zejména z Archivu Národní knihovny ČR, ale i dalších zdrojů, které byly v digitální podobě zpřístupněny pro členy sboru – jednalo se zejména o projektovou dokumentaci tzv. Machoňovy přestavby Klementina, původní dokumentaci pro výstavbu Klementina a archivní snímky exteriérů (jednotlivá nádvoří, Hala služeb) i interiérů (Všeobecná studovna, Hala služeb, historické prostory, nově postavené prostory) pořízené před přestavbou a po přestavbě Klementina. Pro potřeby členů sboru byl vytvořen speciální prostor na SharePoint knihovny, kde je uložena základní dokumentace o činnosti a projednávaných tématech, zápisy z jednotlivých jednání a projednané dokumenty a podkladové materiály. Do roku 2012 vstoupí poradní sbor v obnoveném personálním složení.

Hanuš Hemola